

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI
WFB.III.431.13.2018

Bydgoszcz, 9 sierpnia 2018 r.

**Pan
Jan Surdyka
Wójt Gminy Zławieś Wielka
Urząd Gminy w Złejwsi Wielkiej
ul. Handlowa 7
87-134 Zławieś Wielka**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.) w Gminie Zławieś Wielka, ul. Handlowa 7, 87-134 Zławieś Wielka (zwanej dalej: Gminą) w dniach od 26 czerwca 2018 r. do 17 lipca 2018 r., przeprowadzona została kontrola prawidłowości przez RT – Kierownika Oddziału Kontroli Finansowej, JJ – inspektora wojewódzkiego oraz PR – starszego inspektora na podstawie upoważnień odpowiednio o numerach 393/2018, 394/2018 i 395/2018 w zakresie:

- 1) Przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania przez jednostkę samorządu terytorialnego dotacji udzielonych z budżetu Wojewody oraz prawidłowość pobierania i rozliczania dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie:
  - a) sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej,
  - b) wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody:
    - kontrola wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem,
    - ustalenie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody,
    - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
  - c) pobierania i rozliczania dochodów budżetowych:
    - kontrola pobrania i przekazania dochodów budżetowych,
    - kontrola terminowości odprowadzania pobranych dochodów do budżetu państwa,
    - kontrola windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa,
    - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.
- 2) Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność jednostki ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności).

Oceny dokonano na podstawie poniższych ustaleń:

1. *W zakresie sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej.*

Gmina prawidłowo sporządziła plan finansowy na 2017 r. w zakresie wydatków z dotacji oraz dochodów pobieranych na rzecz budżetu państwa związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, zgodnie z zapisem art. 237 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. *W zakresie wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody.*

2.1. *W zakresie wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem.*

Gmina wykorzystwała w 2017 r. dotacje celowe otrzymane z budżetu Wojewody na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 16.674.164,76 zł, tj. 99,78 % z ogólnej kwoty dotacji otrzymanych.

Zadania finansowane ze środków z dotacji celowych ujętych w rozdziałach: 01095, 75011, 80101, 80110, 85213, 85215, 85501, 85502, 85503 i 85595 realizowane były przez Urząd Gminy w Złejwsi Wielkiej (zwany dalej: Urzędem) natomiast w rozdziałach: 85219 i 85228 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej (zwany dalej: GOPS).

Skontrolowano, na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, wydatki z dotacji celowych poniesione głównie w II kwartale 2017 r. na łączną kwotę 4.408.597,03 zł, tj. 26,4 % z ogólnej kwoty dotacji wydatkowanych w okresie objętym kontrolą w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 546.691,48 zł na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. z 2015 r., poz. 1340) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 546.691,48 zł, z tego: producentom rolnym z tytułu zwrotu części podatku akcyzowego wypłacono 535.972,04 zł, natomiast na pokrycie kosztów ustalania i wypłacania ww. zwrotu wydatkowano 10.719,44 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconej przez Gminę.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 423.858,45 zł przeznaczone na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz na koszty związane z ustalaniem i wypłatą zwrotu podatku, o których mowa w art. 8 ust. 5 ww. ustawy. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej producentów rolnych, którym dokonano zwrotu tego podatku.

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 104.834,00 zł na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez samorząd gminny, które określono m.in. w ustawach: z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1464 z późn. zm.), z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2017 r., poz. 657 z późn. zm.) oraz z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 2064 z późn. zm.) została wydatkowana przez Urząd w wysokości 104.834,00 zł.

W okresie poddanym szczegółowej kontroli Urząd nie dokonał wydatków z ww. tytułu.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80101 – Szkoły podstawowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 141.742,77 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 22ae ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2017 r., poz. 2198 z późn. zm.) została wydatkowana przez Urząd w wysokości 140.627,94 zł, w tym na wyposażenie szkół w podręczniki do zajęć z zakresu edukacji, materiały edukacyjne, materiały ćwiczeniowe wydatkowano kwotę 139.235,59 zł natomiast na koszty obsługi ww. zadania wydatkowano 1.392,35 zł, tj. kwotę równą 1 % łącznej kwoty wykorzystanej dotacji przez Gminę.

W okresie poddanym szczegółowej kontroli ww. jednostka nie dokonała wydatków z ww. tytułu.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80110 – Gimnazja.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 45.448,60 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 22ae ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, została wydatkowana przez Urząd w łącznej wysokości 43.748,16 zł, w tym na wyposażenie szkoły w podręczniki, materiały edukacyjne, materiały ćwiczeniowe wydatkowano kwotę 43.315,01 zł, a na koszty obsługi ww. zadania wydatkowano 433,15 zł, tj. kwotę równą 1 % łącznej kwoty wykorzystanej dotacji przez Gminę.

W okresie poddanym szczegółowej kontroli ww. jednostka nie dokonała wydatków z ww. tytułu.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80150 – Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 3.519,88 zł przeznaczona na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 22ae ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty w okresie objętym kontrolą nie została wydatkowana przez Gminę i w całości zwrócona na rachunek budżetu państwa.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 19.139,00 zł przeznaczona na składki z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego opłacane z budżetu państwa za osoby wymienione w art. 86 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1938 z późn. zm.) została wydatkowana w kwocie 19.137,37 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 4.300,14 zł przeznaczone na opłacenie składek zdrowotnych do ZUS.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85215 – Dodatki mieszkaniowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 1.506,62 zł przeznaczona na realizację zadań związanych z wypłatą zryczałtowanego dodatku energetycznego, o którym mowa w art. 5c–5g ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2017 r., poz. 220 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 1.503,45 zł, w tym na wypłatę dodatku energetycznego wydatkowano kwotę 1.473,98 zł, natomiast na pokrycie kosztów wypłacania odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej dodatku energetycznego wydatkowano 29,47 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconych w Gminie.

Kontrolą objęto wydatki z ww. dotacji na kwotę 389,74 zł przeznaczone na wypłatę dodatków energetycznych oraz koszty obsługi, o których mowa w art. 5f ust. 3 ww. ustawy. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej odbiorców wrażliwych energii elektrycznej, którym dokonano wypłaty tego dodatku.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85219 – Ośrodki pomocy społecznej.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 1.809,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1769 z późn. zm.) została wykorzystana przez GOPS w wysokości 1.809,00 zł, w tym na wypłatę wynagrodzenia za sprawowanie opieki wydatkowano kwotę 1.800,00 zł, natomiast na koszty obsługi ww. zadania wydatkowano 9,00 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 1,5 % łącznej kwoty dotacji otrzymanej na wypłacenie tego wynagrodzenia.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 450,00 zł przeznaczone na pokrycie kosztów związanych z wypłatą wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

W toku kontroli stwierdzono nieprawidłowe zaksięgowanie do § 4010 wydatków z dotacji celowej z tytułu wypłaty wynagrodzenia za sprawowanie opieki w kwocie 1.800,00 zł. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 z późn. zm.) ww. wydatki powinny zostać ujęte w § 3110 – *Świadczenia społeczne*.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 142.835,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 3 i art. 50 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1769 z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.) została wydatkowana przez GOPS w kwocie 141.225,00 zł.

Kontrolą objęte zostały wydatki z dotacji w wysokości 42.000,00 zł przeznaczone na organizację i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85501 – Świadczenie wychowawcze.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 11.086.395,00 zł na realizację zadania określonego w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2017 r., poz. 1851 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 11.072.286,02 zł, w tym na wypłatę świadczeń wychowawczych – 10.910.575,78 zł oraz na koszty ich obsługi - 161.710,24 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 1,5 % kwoty otrzymanej dotacji na świadczenia wychowawcze.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 2.782.215,68 zł, w tym przeznaczone na wypłatę świadczeń wychowawczych w kwocie 2.750.048,35 zł oraz koszty obsługi, o których mowa w art. 29 ust. 3 ww. ustawy w kwocie 32.167,33 zł. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenie wychowawcze.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 4.611.700,00 zł na realizację zadań określonych w ustawach: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1769 z późn. zm.), z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1952 z późn. zm.), z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2017 r., poz. 2092 z późn. zm.) oraz z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2017 r., poz. 489 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 4.597.650,36 zł, w tym na wypłatę świadczeń i składek społecznych od tych świadczeń

w łącznej kwocie 4.478.934,13 zł oraz koszty ich obsługi ogółem 118.716,23 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 3 % łącznej kwoty otrzymanej dotacji.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 1.155.230,26 zł, w tym przeznaczone na wypłaty świadczeń rodzinnych, świadczeń rodzicielskich, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłki dla opiekunów, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego od wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych oraz na koszty obsługi ww. zadań, o których mowa w art. 33 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz w art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenia z pomocy społecznej.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 558,78 zł na realizację zadań wyszczególnionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Kartce Dużej Rodziny (Dz.U. z 2017 r., poz. 1832 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 531,98 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 152,76 zł przeznaczone na realizację zadań określonych w ww. ustawie.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85595 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 4.120,00 zł przeznaczona na realizację zadań związanych z wypłatą jednorazowego świadczenia, o którym mowa w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2016 r., poz. 1860) została wydatkowana przez Gminę w całości, w tym: na wypłatę świadczenia 4.000,00 zł oraz koszty obsługi 120,00 zł, tj. kwotę równą 3 % kwoty otrzymanej dotacji na jednorazowe świadczenie.

W okresie poddanym szczegółowej kontroli nie dokonano wydatków z ww. tytułu.

W toku kontroli stwierdzono, że wydatki poniesione w okresie objętym kontrolą w rozdziale 85501 - § 3020 w wysokości 81,75 zł oraz w rozdziale 85502 - § 3020 w wysokości 263,99 zł na zakup herbaty oraz mydła przeznaczone dla pracowników Urzędu realizujących zadania z zakresu administracji rządowej, stanowiły dotację wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem.

Świadczenie rzeczowe przysługujące pracownikom powinny wynikać z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów – Dz.U. Nr 60, poz. 279, wydane na podstawie art. 232 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy – Dz.U. z 2016 r., poz. 1666 z późn. zm.). Ww. przepisy nie określają obowiązku pracodawcy zapewnienia pracownikowi biurowemu herbaty oraz mydła do wyłącznego użytku.

Zgodnie z art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1311 z późn. zm.), wydatkowanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotację, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy, nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 9 pkt 1 tej ustawy.

Zgodnie z art. 169 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwrotowi do budżetu państwa podlega ta część dotacji, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem.

W trakcie kontroli Gmina dokonała zwrotu, na rachunek dysponenta części budżetowej, dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem wraz z odsetkami w łącznej kwocie 369,64 zł (wyciąg bankowy z 11.07.2018 r.).

Skontrolowane dotacje w rozdziałach: 01095, 85213, 85215, 85219, 85228, 85501, 85502 i 85503 zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem z wyjątkiem dotacji w rozdziale 85501 w wysokości 81,75 zł oraz w rozdziale 85502 w wysokości 263,99 zł.

2.2. W zakresie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody.

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji księgowej, tj. ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych stwierdzono, że w badanym okresie z otrzymanej przez Gminę dotacji w kwocie 16.710.300,13 zł wydatkowano kwotę 16.674.164,76 zł.

Stopień wykorzystania dotacji w stosunku do zrealizowanych zadań z zakresu administracji rządowej sfinansowanych dotacjami celowymi wyniósł 99,78 %.

Niewykorzystane środki z dotacji w łącznej kwocie 36.135,37 zł zostały odprowadzone na rachunek dysponenta przekazującego dotację w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2.3. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

W toku kontroli stwierdzono, że sprawozdania zbiorcze Rb-50 za IV kwartał 2017 r. zostały sporządzone, w szczególności sprawozdań jednostkowych, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

3. W zakresie pobierania i rozliczania dochodów budżetowych.

3.1. W zakresie pobrania i przekazania dochodów budżetowych.

Gmina wykonała w 2017 r. dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 111.452,16 zł, co stanowiło 193,5 % planu określonego do realizacji przez Wojewodę (57.600,00 zł). Pobrane dochody wyniosły w rozdziale: 75011 – 434,00 zł, 85228 – 11.364,80 zł, 85502 – 99.644,15 zł oraz 85503 – 9,21 zł.

Na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazano kwotę w wysokości 87.188,45 zł. Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego, na podstawie: art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2017 r., poz. 1453 z późn. zm.) oraz art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wyniosły łącznie 24.203,26 zł.

Skontrolowano na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, dochody budżetowe (należne, wykonane i przekazane) za I półrocze 2017 r. na kwotę 54.570,43 zł w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 434,00 zł, stanowiły opłaty za udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL, pobrane na podstawie art. 53 pkt 2 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

Szczegółową kontrolą objęto zrealizowane dochody w kwocie 186,00 zł.

W okresie objętym kontrolą, Gmina nieprawidłowo zaliczyła pobrane dochody z ww. tytułu w wysokości 31,00 zł jako dochody własne jednostki samorządu terytorialnego i tym samym nie przekazała na rachunek dochodów budżetu państwa 95 % wpływów uzyskanych z tego tytułu, tj. kwoty 29,45 zł.

Wpływy z tytułu opłat za udostępnienie danych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL pobrane w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, powinny być odprowadzane na dochody budżetu państwa w trybie i terminach określonych w art. 255 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, po pomniejszeniu ich o odpowiednie dochody przysługujące jednostce samorządu terytorialnego na podstawie

przepisów ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy, nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 6 pkt 1 tej ustawy.

W trakcie kontroli Gmina przekazała na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej dochody należne budżetowi państwa za 2017 r. w wysokości 29,45 zł oraz należne odsetki w wysokości 1,83 zł (wyciąg bankowy z dnia 05.07.2018 r. oraz 12.07.2018 r.).

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 11.364,80 zł, stanowiły opłaty za specjalistyczne usługi opiekuńcze, pobrane na podstawie art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz § 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. z 2005 r., Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.).

Szczegółową kontrolą objęto zrealizowane dochody w kwocie 5.006,90 zł.

Stwierdzono, iż GOPS wydał jednej osobie decyzję, dotyczącą wnoszenia opłat za świadczone na jej rzecz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w sytuacji, gdy wyliczona wysokość odpłatności za dany miesiąc była niższa niż kwota 20,00 zł, tj. wynikająca z art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Wykonane dochody budżetowe stanowiły pobrane, na podstawie art. 27 i 28 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wpłaty z tytułu: zwrotów świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego w wysokości 56.026,00 zł, odsetek w kwocie 41.060,24 zł oraz zwrotów wypłaconych w latach wcześniejszych zaliczek alimentacyjnych w kwocie 2.557,91 zł.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane dochody budżetowe w kwocie 49.377,53 zł.

Wykazano, że Gmina niewłaściwie zaklasyfikowała do § 0980 dochody wykonane w wysokości 2.557,91 zł z tytułu zwrotów wypłaconych w latach ubiegłych zaliczek alimentacyjnych. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, ww. dochody powinny zostać ujęte w § 0970 – *Wpływy z różnych dochodów*.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 9,21 zł stanowiły opłaty za wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny, pobrane na podstawie art. 13 ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny.

W okresie poddanym szczegółowej kontroli nie zrealizowano dochodów z ww. tytułu.

Stwierdzono, że Gmina w okresie objętym kontrolą nie dokonała potrąceń należnych jednostce samorządu terytorialnego dochodów, stanowiących 5 % od wpływów uzyskanych z ww. tytułu na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, tj. kwoty 0,46 zł, która została przekazana do budżetu państwa.

W toku kontroli stwierdzono, iż ewidencja pobieranych i przekazywanych przez Urząd dochodów z tytułu zwrotów świadczeń z funduszu alimentacyjnego i odsetek oraz zwrotów wypłaconych w latach ubiegłych zaliczek alimentacyjnych prowadzona była na niewłaściwym koncie 139 „Inne rachunki bankowe”, bez uwzględnienia szczegółowej ewidencji według podziałek klasyfikacji budżetowej. Należności z ww. tytułu ewidencjonowane były w części przypadającej na rzecz Gminy na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, a w części przypadającej na rzecz budżetu państwa nieprawidłowo na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”.

Ponadto ewidencja pobieranych i przekazywanych przez Urząd dochodów z tytułu opłat za udostępnienie danych osobowych prowadzona była na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki”, jednakże bez uwzględnienia podziałek klasyfikacji budżetowej, które były wyodrębnione na koncie 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”. Natomiast należności z tego tytułu nie były ewidencjonowane przez Urząd na koncie 221. Zgodnie z zasadami funkcjonowania ww. kont, które określone zostały w załączniku nr 3 – Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, do obowiązującego w okresie objętym kontrolą rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz. 760), ewidencja pobieranych z powyższego tytułu dochodów powinna być prawidłowo prowadzona na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” z uwzględnieniem szczegółowych podziałek klasyfikacji budżetowej. Natomiast ewidencja wszystkich ww. należności powinna być prawidłowo prowadzona na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”.

Stwierdzono również, że przekazywane przez Gminę do budżetu państwa dochody z rozdziału 85502 ewidencjonowane były nieprawidłowo na koncie 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”. Zgodnie z przepisami określonymi w załączniku nr 2 – Plan kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego do wskazanego powyżej rozporządzenia, ewidencja księgowana przekazywanych przez Gminę dochodów dotyczących realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej winna być prawidłowo prowadzona na koncie 224 „Rozrachunki budżetu”.

Ponadto wykazano, że GOPS niewłaściwie ewidencjonował na koncie 240 wpłacone, a niewyjaśnione kwoty należności z tytułu dochodów budżetowych. Zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 3 – Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych do wskazanego powyżej rozporządzenia, ewidencję wpłaconych, a niewyjaśnionych kwot dotyczących dochodów należy prowadzić na koncie 245 „Wpływy do wyjaśnienia”.

3.2. W zakresie terminowości odprowadzania pobranych dochodów do budżetu państwa.

Sprawdzono terminowość przekazywania dochodów pobranych w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej za I półrocze 2017 r. na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej w łącznej wysokości 42.249,58 zł, tj. 48,5 % dochodów przekazanych ogółem za 2017 r.

Na podstawie skontrolowanych dowodów księgowych oraz zapisów w ewidencji księgowej stwierdzono przypadki przekazania pobranych dochodów niezgodnie z terminami określonymi w art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Dochody, które nie zostały odprowadzone w wymaganym terminie wyniosły łącznie 3.403,61 zł, tj. 8,06 % ogólnej kwoty dochodów przekazanych za okres objęty szczegółową kontrolą (rozdział 85228 – 2.934,24 zł i rozdział 85502 – 469,37 zł).

Zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

W trakcie trwania kontroli Gmina naliczyła i przekazała na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej odsetki za nieterminowe przekazanie dochodów w kwocie 11,95 zł (wyciąg bankowy z dnia 11.07.2018 r. oraz 12.07.2018 r.).

3.3. W zakresie windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa.

Sprawdzono windykację zaległych należności z tytułu dochodów budżetowych, prowadzoną w okresie objętym kontrolą oraz w odniesieniu do stanu tych zaległości na dzień 31.12.2017 r.

Należności wymagalne z tytułu dochodów budżetowych, według stanu na dzień 31.12.2017 r., wynosiły ogółem 5.238.587,68 zł i dotyczyły zaległości z rozdziału 85502 z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i odsetek. W porównaniu do stanu na dzień 31.12.2016 r. ww. zaległości wzrosły o 481.292,60 zł, tj. o 10,1 %.

Na podstawie sprawdzonej dokumentacji (akt wybranej próby ilościowej dłużników alimentacyjnych) stwierdzono, że w stosunku do należności za okres świadczeniowy od 01.10.2016 r. do 30.09.2017 r. Gmina prowadziła czynności współdziałające w wyegzekwowaniu należności budżetowych określone w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W toku kontroli stwierdzono również, że Urząd w okresie objętym szczegółową kontrolą nie ujmował, na koniec każdego kwartału, w ewidencji księgowej przypisów należności z tytułu naliczonych odsetek ustawowych od zaległości z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego, co stanowiło naruszenie zapisów określonych w art. 40 ust. 2 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz w § 8 ust. 5 obowiązującego w okresie kontrolowanym rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Stosowny przypis należności dotyczący naliczonych odsetek od ww. zaległości dokonany został na koniec IV kwartału 2017 r.

3.4. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Sprawozdanie zbiorcze Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2017 r. zostało sporządzone w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzonych zgodnie z zapisami w ewidencji księgowej.

Jednocześnie stwierdzono, że Gmina w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2017 r., sporządzonym na podstawie danych wykazanych w sprawozdaniu jednostkowym sporządzonym przez GOPS, ujęła w rozdziale 85228 nieprawidłowo dochody i należności z tytułu odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze w § 0690. Postępowanie Gminy w powyższym zakresie wynikające z przepisów określonych w § 9 ust. 3 i 4 obowiązującego w okresie kontrolowanym rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 z późn. zm.) było nieprawidłowe. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej kwalifikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, dochody z ww. tytułu

winy zostać prawidłowo ujęte w § 0830 - „Wpływy z usług”, tj. stosownie do danych wykazanych przez GOPS w sprawozdaniu jednostkowym.

Stwierdzono również, że Urząd błędnie sporządził jednostkowe sprawozdanie Rb-27ZZ za IV kwartał 2017 r. w następującym zakresie:

- w kolumnie 7 „Dochody wykonane w tym potrącone na rzecz j.s.t.” – wykazane zostały w rozdziałach: 75011 i 85502 kwoty dochodów należnych j.s.t. z tytułu realizacji zadań zleconych, które powinny zostać wykazane dopiero w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ sporządzanym przez Gminę,
- w kolumnie 8 „Dochody przekazane” – wykazane zostały w rozdziałach: 75011 i 85502 kwoty dochodów jakie podlegały przekazaniu do budżetu państwa przez Gminę, zamiast kwot obejmujących wszystkie zrealizowane i przekazane dochody przez Urząd na rachunek Gminy,
- wykazano w poszczególnych kolumnach sprawozdania dane dotyczące należności i dochodów z rozdziału 85228, które nie były realizowane bezpośrednio przez Urząd, tylko przez GOPS.

Powyższe postępowanie było niezgodne z zasadami określonymi w § 6 ust. 1 rozdziału 2 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do obowiązującego w okresie objętym kontrolą rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Wskazuje się następujący zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

- niezgodne z przeznaczeniem wydatkowanie dotacji w rozdziałach: 85501 i 85502,
- nieprawidłowa klasyfikacja wydatków z dotacji celowej,
- zaniżenie oraz nieprzekazanie do budżetu państwa należnych dochodów,
- nieterminowe przekazywanie do budżetu państwa należnych dochodów,
- przekazanie do budżetu państwa dochodów stanowiących dochód własny Gminy,
- błędna klasyfikacja źródeł pobranych dochodów budżetowych,
- brak ewidencji księgowej dochodów na koncie 130 według podziałek klasyfikacji budżetowej,
- ujmowanie operacji gospodarczych dotyczących pobieranych i odprowadzanych dochodów budżetowych na niewłaściwych kontach księgowych,
- pobieranie opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze poniżej wymaganej kwoty określonej przepisami,
- brak na koniec trzech pierwszych kwartałów przypisów należności z tytułu odsetek od zaległości z funduszu alimentacyjnego,
- nieprawidłowe sporządzenie sprawozdań Rb-27ZZ – zbiorczego i jednostkowego.

Przyczyną stwierdzonych powyżej nieprawidłowości jest brak właściwego stosowania/błędna interpretacja wyszczególnionych powyżej w treści wystąpienia pokontrolnego przepisów prawa oraz brak skutecznego nadzoru kierownika jednostki kontrolowanej nad właściwą realizacją powierzonych zadań podległym pracownikom.

Skutkiem stwierdzonych nieprawidłowości są błędy w realizacji zadań w zakresie objętym tematyką kontroli.

Za wskazane powyżej nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi: JS – Wójt Gminy Zławieś Wielka, JB – Skarbnik Gminy Zławieś Wielka, AM – Kierownik GOPS w Złejwsi Wielkiej, a także odpowiednio w okresie zatrudnienia na stanowisku głównego księgowego GOPS w Złejwsi Wielkiej: VW (do dnia 30.04.2017 r.), KK (od 04.05.2017 r. do 31.05.2017 r.) i EZ (od 01.06.2017 r. do 31.12.2017 r.) – na podstawie art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 2/18.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zgłoszono zastrzeżeń.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Panu podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania działalności jednostki kontrolowanej:

- 1) wydatkowania dotacji udzielonej z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej zgodnie z celem jej przeznaczenia,
- 2) właściwego ustalania, rozliczania i przekazywania wszystkich wykonanych dochodów budżetowych z tytułu opłat za udostępnianie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL,
- 3) ujmowania w ewidencji księgowej konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” źródeł pobranych dochodów na rzecz budżetu państwa według paragrafów klasyfikacji budżetowej,
- 4) ujmowania źródeł dochodów budżetowych we właściwych paragrafach klasyfikacji budżetowej,
- 5) terminowego przekazywania pobranych dochodów budżetowych na rachunek dysponenta części budżetowej przekazującej dotację,
- 6) naliczania i odprowadzania, wraz z dochodami do budżetu państwa, odsetek w przypadku nieterminowo przekazywanych dochodów budżetowych,
- 7) ewidencjonowania operacji gospodarczych dotyczących pobieranych i odprowadzanych dochodów na rzecz budżetu państwa na właściwych kontach księgowych, zgodnych z planem kont określonym przepisami prawa,
- 8) prawidłowego sporządzania jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ,
- 9) prawidłowego sporządzania zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ na podstawie sporządzanych sprawozdań jednostkowych, z uwzględnieniem właściwej kontroli w zakresie prawidłowości ich sporządzania,
- 10) zobowiązania Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złejwsi Wielkiej do:
  - ujmowania wydatków z dotacji celowych w odpowiednich paragrafach klasyfikacji budżetowej,
  - zaprzestania pobierania opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze poniżej kwoty określonej przepisami prawa,
  - ewidencjonowania operacji gospodarczych dotyczących pobieranych dochodów na rzecz budżetu państwa na właściwych kontach księgowych, zgodnych z planem kont określonym przepisami prawa.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Oczekuję od Pana w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

(podpis i pieczęć Wojewody)